

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev za Slovenijo.

Za naše pravične težnje.

Letne skupščine Glavnega Saveza, ki se je vršila dne 29. septembra t. l., so se udeležili številni zastopniki naših strokovnih in stanovskih organizacij iz vseh pokrajin države.

Po vsestranskem razmotrivanju delovanja uprave Glavnega Saveza in pa splošnega moralnega in gmočnega položaja državnega uslužbenstva, je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija:

Letna skupščina Glavnega Saveza državnih uradnikov in uslužbencev zbrana v Skoplju dne 23. septembra 1929. je vzela na znanje poročilo uprave in nadzorstva ter si je osvojila sledeče zahteve v pogledu izboljšanja še vedno zelo težkega položaja državnih uradnikov, uslužbencev in upokojujencev:

1. Skupščina smatra, da se nahajajo državni upokojujenci v nevzdržnem materialnem položaju, ker njihovi bedni prejemki niso zadostni za kritje najelementarnejših življenjskih potreb.

Zato se obračamo do kraljevske vlade, da nujno podvzame korake za izboljšanje materialnega položaja upokojujencev, osobito starih upokojujencev ter preskrbi potrebne kredite, iz katerih bi se prožila vsaj trenutno pomoč pred nastopajočo zimo. Ta pomoč naj se izplačuje do končnega reguliranja njihovih prejemkov na bazi izenačenja pokojnine po starem zakonu s pokojnino po novem zakonu.

2. Skupščina priznava dosedanje prizadevanje kraljevske vlade za izboljšanje materialnega položaja poedinih strok državnega uradništva. Smatra pa, da obstoja ista potreba tudi za vse ostale stroke državnih uradnikov in uslužbencev, zato se obrača do kraljevske vlade, da v najkrajšem času podvzame potrebne mere v cilju izboljšanja in izenačenja tudi ostalih državnih uradnikov ter odgovarjajoče kategorijam odredi in zasigura boljši položaj in napredovanje v službi.

3. Da se pred končnim reguliranjem prejemkov državnim uslužbencem poveča stanarina v sorazmerju faktilnih stanovanjskih cen, a dotedaj naj se državnim uslužbencem v pogledu najemnine stanovanj proži dovoljna zakonita zaščita proti pretiranim zahtevam najemnin.

4. Da se draginjske doklade odrede na novi bazi, ki bi bolj odgovarjala običajnim cenam poedinih mest in krajev.

5. Da se stopnje davkov in doklad na plače državnih uslužbencev znižajo ter se obdavčenje po zakonu o samoupravnih cestah ukine.

6. Da se uredba o potnih in selitvenih stroških podvrže reviziji in se pravilneje porazdeli stroški.

7. Da se nameravana revizija uradniškega zakona izvede sporazumno z Glavnim Savezom.

DR. F.:

Kongres v Skoplju.

Zveza državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani, v kateri je organizirana ogromna večina slovenskega državnega nameščenstva, se ni nikoli omejevala na uveljavljanje svojih pokrajinskih ali plemenskih teženj, nego je vedno obračala posebno pozornost na stremeljenje, da se ustvari krepka, skupna in enotna vsedržavna organizacija vseh strok državnih nameščencev, ki je edina zmožna doseči več nego kak efemerni uspeh za posamezno stroko. Zato je Zveza po svoji skromni moči z vneto sodelovala ob ustanovitvi in reorganizaciji »Glavnog Saveza državnih činovnika in službenika« v Beogradu in se je tudi vedno nahajala na aktivni strani bilance Glavnega saveza na častnem mestu. Razumljivo je torej, da je v slovenskem državnem uradništvu relativno največ zanimanja za vsakoletni kongres naše centralne organizacije in da se je podalo na dolgi pot na letošnji kongres v carsko Skoplje — iz skrajnega severa na skrajni jug naše prostrane kraljevine — kar sedem slovenskih delegatov.

Dne 27. septembra t. l. se je vršila seja širje uprave Glavnega saveza, kateri so kot gostje prisostvovali številni delegati iz vseh delov naše ujedine ne domovine. Na tej seji se je v tovariškem krogu izmenjalo mnogo koristnih misli o najnujnejših potrebah našega stanu, o taktiki, ki bi najbolj ustrezala dani situaciji, o mogočih in nemogočih zahtevah itd. Posledica teh posvetovanj je bil gladki in častni potek kongresa v Skoplju, ki je ravno s svojo enodušnostjo pokazal eminentni pomen dobre organizacije za uradništvo in — državo.

Dne 28. septembra smo na potu iz Beograda v Skoplje ob ljubeznivih pojasnilih srbskih tovarišev obnavljali bridke spomine na težke muke osvo bodilnih bojov, za svetlo stran pa smo

občudovali neskončne možnosti gospodarskega razvoja teh skozi stoletja pustošenih in zanemarjanih pokrajin, katerim bo zedinjena moč naše velike kraljevine gotovo odprla pot v lepšo bodočnost.

Sprejem v Skoplju, izborna priredjen po bratski Zvezi državnih nameščencev v Južni Srbiji, je bil sijajen, poln pristne jugoslovanske prisrčnosti. Pozna ura prihoda nas je žal prehitro razdružila. Dne 29. septembra smo si zjutraj ogledali skopljske znamenitosti, prekrasni oficirski dom in gledališče, predvsem pa znamenito cerkev Sv. Spasa z neprecenljivimi lesorezi. Toda kmalu nas je klicala »dužnost« na svečano dopoldansko otvoritev kongresa. Ob navzočnosti najvišjih predstavnikov južnosrbskih oblastev so dobrodošlice domačinov in pozdravni govori predsednika in glavnih delegatov jasno dokazali, da ima jugoslovansko državno nameščenstvo resno in trdno voljo sodelovati v prvi vrsti na konsolidaciji in reorganizaciji naše drage domovine. Popoldan je bil namenjen strokovnemu delu. Resolucija, ki je bila enoglasno sprejeta, je sicer na videz kratka in skromna, vendar obsega v dobri stilizaciji vse glavne zahteve državnega nameščenstva in bo lahko zadostna podlaga za nadaljno podrobno delo naše centralne organizacije. Kongres je pravilno pojmoval, da ni njegova naloga ustvariti kilometrsko resolucijo, naštevati vse specialne zahteve poedinih strok in kategorij, rekrimirati in jadicovati, nego da mu je namen, po predhodnem sporazumu organizacij, kojih predstavniki se v večjem številu vidijo samo enkrat na leto, ugotoviti smernice za delo ožje in širje uprave Glavnega saveza v bodočem poslovnem letu. Temu namenu resolucija brez dvoma popolnoma ustreza. Tako se je končal kongres v

pozni večerni uri v najlepši harmoniji in uverjeni smo bili, da mora tako smotreno delo prej ali slej roditi zaželjeni uspeh.

Lahko bi se torej vrnili. Toda naši prijatelji iz Beograda so nam pravili presenečenje. Rekli so, da ne kaže potovati od izvora Save samo do Skoplja, ampak, da je treba, če je že dana prilika, izpopolniti geografsko znanje severnih bratov še z izletom do južne državne meje in malo naprej — v Solun, pogledat na morje in preko njega na sivolasi Olimp, ki se dviga iz zelenoplovega morja kakor ob izviru Save naš Triglav iz zelenih gorenskih pašnikov in šum. In prav so imeli.

Prisrčno sprejeti v Velesu — najbornejša koč v zastavah — prijetno presenečeni v gostoljubni Djevdjeliji, z dovršeno mondensko svečanostjo pozdravljeni v Solunu od našega kon-

zulata in trgovske zbornice, smo se vrnili, polni najlepših vtisov, v Beograd, kjer smo uporabili naslednje dni, da se predstavimo »merodajnim faktorjem« in jim naglasimo svoje zahteve. Prepričali smo se, da vlada resno in smotreno dela na izboljšanju moralnega in materialnega položaja državnega uslužbenstva; kakšni so naši izgledi za bližnjo bodočnost, kje so ovire in zapreke, o tem prihodnjič kaj več.

Tako je kongres dosegel svoj namen; večina med nami je bila optimistov, a tudi pesimisti so utihnili, ko nam je mila usoda ob uri razhoda razodela presenečenje nove upravne razdelitve naše drage zemlje in ko smo takoj spoznali, da nam je ta modri ukrep našega vladarja sigurno jamstvo, da se bomo leta 1930. na prihodnjem kongresu v zetski banovini sestali — brez pesimistov.

Dr. Ogrin Fran:

Ob novi Jugoslaviji.

Skoro se nam zdi, da preživljamo vnovič politično-medene tedne, ko je nastajala, se rodila in razvijala v realnost tako nestrpno pričakovana Jugoslavija. Sladkost prvega občutenja pa so nam zmanjšale novice iz Pariza, kjer so se zbrali narodi na mirovno konferenco. Spoznati smo morali, da še ne dosežemo popolnega uresničenja svojega nacionalnega ideala. Tudi boji za prvo ustavo niso bili razveseljivi. Ob dolgem nazivu naše države »kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev« pa je bilo videti, da smo, komaj zedinjeni, zopet — vsaj na zunaj — razdeljeni.

In dalje so valovali valovi ljute borbe za revizijo ustave, za najbolj primerno in praktično ureditev države in razdelitev na upravne enote, uničujoč zaklade politične in gospodarske energije.

Vse te intrige in zmede je presekal in odstrani zakon z dne 3. t. m.:

Mi imamo kraljevino Jugoslavijo, država pa je razdeljena na devet velikih upravnih enot, na devet banovin.

Jugoslavija smo bili v inozemstvu in doma v zasebnem in v javnem življenju, službeno pa se je država še vedno nazivala z gorenjim dolgim in neprimernim imenom. Z zakonom pa je sedaj poenoteno imenovanje naše države. To simbolično posvedočuje enotnost naroda in države in postavlja najvišje jamstvo za popolno in trajno enakopravnost vseh treh vej našega troimenega naroda.

Kot Jugoslavija smo nastajali, Jugoslavija smo postali, pozdravljena kraljevina Jugoslavija!

In nove banovine, nove velike upravne pokrajine, z obsežnim stvarnim področjem! Ali se nista v tem srečala unitarizem in federalizem na srečanju di pota in si podala roko k vzajemnemu in harmoničnemu delu?

Podrobni ustroj banovin in banovske oblasti iz zakona še ni docela razviden, je pa naznačen. Med drugim je ukinjen zakon o oblasti in sreski samoupravi. Po tem nimamo več oblastnih in sreskih samouprav (te pravzaprav še niso funkcionirale). Ali se ho-

če preiti docela k enotirnemu sistemu, ali pa imamo pričakovati novo pokrajinsko samoupravo, to bo podala uradna interpretacija zakona z dne 3. t. m.

O prednosti in umestnosti enotirnega oz. dvotirnega upravnega sistema se da veliko pisati. Tu naj izrazim svoje naziranje le glede šolske uprave. Tu je enotirni upravni sistem nadvse priporočljiv in potreben. Le na ta način se ognemo sicer neizogibnemu trenju oz. kompetenčnim sporom navzlic dobri volji na eni in drugi strani. Ker država šolstva naravno ne more dati popolnoma iz rok, sledi logično podražavljenje šolske uprave oz. nje prenos na državna oblastva razen lokalne šolske uprave (krajnih šolskih odborov). Potem se ne more več pojaviti čudni pojav: sreska poglavarstva (sedaj načelstva) pripravijo ves material za zgradbo ali preuredbo osnovnih šol, ogled pa razpiše samoupravno šolsko oblastvo (dosedaj oblastni šolski odbor) in njegov zastopnik vodi obravnavo, sreski načelnik in državni izvedenci pa prisostvujejo. Kolavdacija novih ali preurejenih šolskih zgradb pa je zopet poverjena sreskemu načelstvu.

Ti in drugi šolski eksperimenti spadajo menda v preteklost, kajti člen 8., točka VI. novega zakona določuje med drugim: »Vsi posli, ki se nanašajo na osnovanje, ureditev in delo osnovnih šol, meščanskih in nižjih strokovnih šol, zgradba, vzdrževanje in oskrbovanje teh šol spadajo v banov delokrog.« Kako in v koliko bodo pritegnjeni k šolskemu delu zastopniki naroda, pa danes še ne vemo. Morda se ustanovi banski prosvetni svet.

Vidimo nastajati novo Jugoslavijo z enotnim imenom in novimi upravnimi enotami namesto stvarno in zlasti imensko neprimernih oblasti tako, da se uresničujejo davne želje (pričemerjaj tudi poglavje »Misli o novi državni ureditvi« v moji knjigi »Državo znanstvo«).

Stopili smo v novo, lepšo bodočnost obetajočo fazo naše mlade države.

Kraljevina Jugoslavija.

Na seji ministrskega sveta dne 3. oktobra je predsednik vlade general P. Živković predložil zakon o porazdelitvi države na banovine z naslednjim pojasnilom:

Gospodje ministri! Sedaj po 9. mesecih od zgodovinskega januarskega manifesta, s katerim je bilo proglašeno, da spada država nad vse, se je lahko

pristopilo k porazdelitvi države na oblasti na podlagi najobjektivnejših kriterijev, in sicer na ta način, da bo za narod čim bolj koristna in da obenem čim manj obremeni državne finance in proračun, z drugimi besedami narodno gospodarstvo. Naša država, ki je bila razdeljena na 33 oblasti, bo v bodoče razdeljena na 9 oblasti, ki se bodo ime-

novale banovine. S to porazdelitvijo se bo centralna uprava razbremenila, a administracija bo organizirana na enostavnejši in smotnejši podlagi. S prenosom mnogih poslov s centrale se bo omogočilo hitrejšo odpravljanje mnogih poslov, ki so doslej zaradi dosedanje ureditve zaostajali. Pri določitvi meja novih oblasti se je v prvi vrsti upoštevalo to, da bi bile te nove meje čim prirodejšje. Nadalje se je pazilo na to, da se dosežejo čim prirodejšje prometne in gospodarske zveze posameznih krajev z njihovimi središči. Končno se je hotelo novo porazdelitev po možnosti čim bolj prilagoditi potrebam ostale administracije. Da bi se nova razdelitev izvršila čim hitreje in čim lažje, so bile obdržane dosedanje meje posameznih srezov, ker so te meje ustajljene in splošno znane. Zato so bili posameznim oblastem prideleni celotni srez. Od tega se je odstopilo le tam, kjer je bilo neobhodno potrebno in pa zato, da bi se dosegle prirodne meje. Nazivi novih oblasti so se vzeli v prvi vrsti po imenih večjih rek, ki tečejo po njihovih področjih. To pa zato, ker so pri nas že znani in ker na zelo izrazit način obeležujejo posamezne banovine.

Gospodje ministri! Pri tej priliki se je neizbežno pojavila potreba, da se tudi v službenem naslovu naše kraljevine očituje polno državno in narodno edinstvo. Zato se bo naša kraljevina v bodoče imenovala **Jugoslavija**. To ime izraža ne le polno državno in narodno edinstvo, temveč pred očuje simbolično tudi idejo popolne ravnopravnosti, enakosti in bratstva nas Slovanov na jugu, Srbov, Hrvatov in Slovencev. S to porazdelitvijo smo ustvarili vse predpogoje, da se naš na-

rod v notranji harmoniji nacionalnega edinstva lahko ves posveti kulturnemu in gospodarskemu napredku in da kot tak podpre mednarodno zajednico kot stalno zanesljiv element mednarodnega miru.

Razdelitev države na banovine.

Po novem zakonu o upravni razdelitvi na 9 banovin tvorijo kraljevino Jugoslavijo: 1. Dravska banovina s sedežem v Ljubljani. 2. Savska banovina s sedežem v Zagrebu. 3. Vrbaska banovina s sedežem v Banjaluki. 4. Primorska banovina s sedežem v Splitu. 5. Drinska banovina s sedežem v Sarajevu. 6. Zetska banovina s sedežem v Cetinju. 7. Dunavska banovina s sedežem v Novem Sadu. 8. Moravska banovina s sedežem v Nišu. 9. Vardarska banovina s sedežem v Skoplju. Beograd z Zemunom in Pančevom tvori samoupravno mesto.

Število prebivalstva v posameznih banovinah znaša približno: savska 2,320.000, donavska 2,120.000, vardarska 1,405.000, drinska 1,400.000, moravska 1,200.000, dravska 1,040.000, vrbaska 850.000, primorska 860.000, zetska 740.000.

Površine posameznih banovin v kvadr. kilometrih: vardarska 39.566, savska 36.897, zetska 32.322, drinska 29.273, donavska 28.160, moravska 25.721, vrbaska 20.558, primorska 19.417, dravska 15.936.

Okraj Črnomelj je dodeljen savski banovini, ki ima sedež v Zagrebu, okraj Čabar pa dravski banovini, Medjimurje k savski banovini. Prekmurje se je priključilo dravski.

Naši prazniki.

Podpisan in proglašen je zakon, s katerim se ureja praznovanje državnih in verskih praznikov v državnih uradih. Ker uradni zakon sam tega vprašanja ni uredil, je bila doslej vedno v finančnih zakonih tudi posebna določba glede tega, katere dni je smatrati za praznike, ob katerih splošno delo v uradih počiva. Letošnjo po mlad je bila sicer izdana naredba, ki je točneje določila število prazničnih dni, dokončno je pa to vprašanje rešeno z novim zakonom o praznikih, katerega je kralj te dni podpisal.

Zakon določa, da drž. uslužbenci vobče ne opravljajo službe na državne praznike, ob nedeljah in spodaj izrečno naštetih verskih praznikih. Državna praznika sta kraljev rojstni dan in dan zjedinenja (1. december). Za drž. nameščence katoličane veljajo sledeči dnevi kot službe prosti verski prazniki: Božič (2 dni), Novo leto, sv. Trije kralji, sv. Jožef, Marijino oznanjenje, Velika noč (drugi dan), Telovo, sv. Peter in Pavel, sv. Ciril in Metod, Vnebovzetje Marije Device, Vsi sveti in Brezmadežno spočetje Marije Device.

Na praznike in ob nedeljah se v drž. uradih praviloma ne opravlja delo. Najnujnejše posle opravljajo te dni za to določeni dežurni uslužbenci in sicer od 9. do 11. ure. Dežurno delo razdeli starešina urada, ki sme ob nuj-

nih slučajih pozvati vse uslužbence brez izjeme na delo.

Glede dni, ki naj se smatrajo kot prazniki v smislu različnih sodnih zakonov, bo pravosodno ministrstvo izdalo podrobno naredbo. Prav tako so pristojni ministri pooblašeni, da izdajo posebne predpise za opravljanje rednih poslov na navedene dni v uradih in ustanovah tistih strok, v katerih delo po narodi posla ne more in ne sme prestat — kolikor taki predpisi že niso bili prej izdani. Tu gre za delo v uradih poštne in telegraf-telefonske službe, v carinarnicah, v gospodarskih, policijskih, finančnih, zdravstvenih, vojaških in sličnih ustanovah in zavodih.

V krajih, kjer je uslužbenstvo raznih veroizpovedi, se ob praznikih vrši delo z onimi nameščenci, ki ta dan ne slavé praznika. Nedelje so pa za vse uslužbence enako proste službe. Z nedeljami so izenačeni tudi dnevi, ob katerih po starih običajih poedini kraji slavé lokalne patrone in splošno ob teh dneh vse delo v kraju počiva.

Z novim zakonom o praznikih je spet izpolnjena občutna vrzel v naši uradniški zakonodaji. Novi zakon je za nas ugodnejši od dosedanjih predpisov, ker se ozira na udomačene običaje in na krajevne šege. Zato ga državni nameščenci z veseljem pozdravljajo. —k.

Ustanovitev in prvi početki zadruga rohdalskih pionirjev.

(Po Holyakovi knjigi.)

Ljudje iz Rochdala so morali biti vsekakor drugačni kot so pa navadno drugod. Prav posebna vrsta delavcev je morala živeti v tem ugank polnem Lancshirskem okraju, ker drugače si ne bi mogli razlagati čuta za skupnost in za skupno delovanje, ki so ga imeli v taki meri kot nobeni drugi delavci na Angleškem. Sledili so upoštevanja vrednemu nasvetu Roberta Peela (znamenit angleški državnik, 1788—1850, znan posebno kot pristaš svobodne trgovine in velik nasprotnik carinske zaščite). Svoje zadeve so vzeli sami v roke in kar je še važneje, sami so jih tudi obdržali v rokah.

Bilo je proti koncu leta 1843. Dan je bil meglen, mračen, vlažen in neprijeten, kakor so sploh navadno dnevi v novembru, ko izgubi solnce na svet-

lobi in postanejo dnevi temnejši. Takega dne se je zbralo nekaj ubogih, brezposelnih in gladujočih tkalcev, ki so že skoro obupali nad življenjem, da se posvetujejo, kaj naj store za izboljšanje svojega gospodarskega položaja. Fabrikanti so imeli denar, trgovci pa blago. Kako bi mogli delavci brez tega in onega priti do uspehov?

Ali naj se obrnejo na ubožno skrbstvo? To bi pomenilo odvisnost in izgubo svobode! Ali naj se izselijo? To bi pomenilo izgon za »zločine«, da so bili rojeni kot siromaki. Kaj naj store? Sklenili so, da bodo vodili boj za obstanek z lastnimi močmi. Hoteli so izriniti, kar se dá, trgovce, fabrikante in kapitaliste. Brez izkušenj, brez znanja in brez denarnih sredstev

so hoteli postati sami trgovci in fabrikanti.

Med delavci je začela krožiti podpisovalna pola. Borza gotovo ne bi dala veliko na uspeh teh podpisov. Tucat teh malih liliputanskih kapitalistov se je obvezalo, da plača vsak dva pенса (Din 230) na teden. Pa še za to vsoto ni marsikateri izmed rohdalskih Rotšildov vedel, kako naj jo spravi skupaj. Po dva in petdesetih »opominih« niso ti veledelečarji imeli toliko denarja, da bi si bili mogli kupiti vrečo ovsene moke. Danes (t. j. l. 1857.) imajo ti ubogi ljudje lastne tovarne in skladišča ter vodijo trgovino z živlenskimi potrebščinami z letnim prometom 76.000 angleških funtov (nad 20 milijonov dinarjev). Prejemki za blago so znašali v zadnjem četrtletju (zadnje četrtletje v l. 1857.) 19.389 funtov (53 milijonov dinarjev) ali tedensko 1400 funtov.

Najprej so sklenili tkalci, da bo zadruga vršila vse posle le v gotovini. Ne mogoče zato, ker tedenska vplačila dveh pensov niso dovoljevala tkalcem, da bi dajali velike kredite. Ne, ampak ta določba je nastala iz moralnih ozirov. Da si vzgoje zadružnike, je bilo treba označiti kupovanje na kredit kot socialno zlo in kot povod za nepošteno konkurenco. Kot zadružniki so dobro vedeli, da je za družbo bolje ter v trgovini in prometu enostavneje in poštenje, če se kreditiranje odpravi. To je bil gotovo važen ugovor proti kreditnemu sistemu. Kakor je tudi kredit potreben in koristen v velikem prometu, v rokah naših tkalcev bi bil mogel postati nevarno orožje.

Vse leto 1844. so porabili pionirji za zbiranje dveh pensov, ki naj bi tvorili začetni kapital nove zadruga. Bili so imenovani trije zbiratelji, ki so posečali člane vsako nedeljo v njihovih stanovanjih. Da bi hitreje prišli do cilja, so uvedli novost, ki je tisti čas vzbudila veliko pozornost. Opuštili so zbirko »dveh pensov«, namesto teh so pobirali 3 pence. Najbrž so se zadružgarji polakomnili denarja. Končno so zbrali ogromno vsoto 28 funtov (7727 dinarjev) in s tem kapitalom so začeli ustvarjati nov svet.

V zakotni rohdalski ulici so najeli za 10 funtov letne najemnine pri tličje starinske hiše. Izvolili so blagajnika in prodajalca izmed članov. Zaloge blaga je obstojala iz malih množin moke, surovega masla, sladkorja in ovsenega zdroba. Bogata ta zaloga ni bila, kajti po plačilu najemnine in nakupu najpotrebnejše opravke za prodajalno je ostalo pionirjem komaj 14 ali 15 funtov.

In tako so »pošteni pionirji« nekega mračnega večera — bil je najkrajši dan v letu, 21. december 1844 — začeli s svojo zadrugo. Nekaj zadružgarjev se je skrivaj zbralo, da bi prisostvovali otvoritvi lastne trgovine. Stali so v nizkih, mračnih prostorih skladišča kot zarotniki in se posveto-

vali, kdo naj bo tisti predrznež, ki bo odprl okna in tako pokazal javnosti njihovo neznatno podjetje. Ta se ni upal odpreti oken, drugi se je bal, da bi ga videli, če jih odpre. Ker so pa rekli A, so morali reči tudi B. Končno je odprl okna mlad pomočnik, ki se ni brigal za posledice in par minut nato se je vsa ulica tresla od smeha. Pionirji so bili izpostavljeni zasmehu vsega mesta in vse je pričakovalo, da bo zadruga kmalu klavarno končala.

Naši zadružniki pa so brž spoznali, da bo treba premagati resnejše težave kot pa je zasmehovanje pouličnih paglavcev. Ker so imeli na razpolago le neznaten kapital, so bili prisiljeni nakupovati potrebno blago le v malih množinah, kar pa ni bilo niti v korist ceni niti v korist kakovosti. Razen tega je tudi marsikateri izmed članov zadruga imel dolg pri trgovcih in se zato ni upal kupovati pri drugih. Drugi spet niso uvideli potrebe, kot se to zgodi pri vsakem gibanju, da bi pospeševali lastne koristi, ali pa tega niso storili zaradi malih žrtev, katere bi morali doprinesiti na času in na ugodnosti. Bilo je čisto naravno, da je bilo blago pri zadrugi časih nekaj slabše kakovosti in pa tudi nekaj dražje. Te začasne okolnosti, ki pa so bile v primeri s stavljenim ciljem prav postranskega pomena, so časih odvrčale člane od nakupovanja, pa čeprav je bila zadruga ustanovljena samo v njihovo korist.

Zadruga je morala člane šele vzgajati, da so začeli prav ceniti pristno blago, dobro težo, pošteno mero in dostojno postrežbo, ki skupno z nakupom brez dolgih pogajanj in s prodajo brez goljufije dajejo človeku večje moralno zadovoljstvo, kakor pa okolnost, da dobi morda kje drugje živlenske potrebščine za malenkost ceneje.

Kako težko je iztrebiti stare navade in kako površni so ljudje! Če zahtevamo poštenost od prodajalcev, moramo biti pošteni tudi kot kupci. Ni prav, če indirektno pravimo prodajalcu slepar, dokler pospešuje kupec sam sleparstvo. Tisti trgovci, ki hočejo vedno prodajati ceneje od drugih, morajo vedeti, da jim preti nevarnost, da postanejo nepošteni, da začno barantati, ali pa da se ponižajo do potvarjanja blaga. Ta mala zadruga pa je rajši dvignila moralo, kot pa da bi stremela edino le za tem, da doseže večji dobiček.

V tem oziru je zadruga dvignila svoje člane na višjo stopnjo morale. Niso bili prvi člani zadruga vsi sprejemljivi za ta načela in njih podpora je bila radi tega prav tako neznatna kot njih znanje. Mnogi izmed njih pa so bili zvesti zadružniki in so prihajali od blizu in daleč, da so nakupovali v zadrugi brez ozira na to, če so bile cene visoke ali nizke, kakovost pa dobra ali manj dobra. Kupovali so, ker je bilo to njihova dolžnost!

(»Narodni Gospodar«, Ljubljana.)

Novi zakon o vojaški službi.

Najvažnejše določbe novega zakona, ki je bil pred kratkim objavljen, so sledeče:

1. Vojska in mornarica predstavlja ta narodno vojno silo, ki ima nalogo, da brani domovino in da vzdržuje red in zakonitost v državi.

2. Vrhovni poveljnik vse oborožene sile je kralj, ki po svojem prevdaru poveri v primeru vojne vrhovno poveljstvo vojvodi ali kakemu generalu, ki dobi naslov komandanta operativne vojske in je za svoje delo odgovoren ministru vojske in mornarice.

3. Pri vstopu v vojsko in mornarico položi vsak vojni obveznik prisego, ki se glasi: »Jaz, N. N., prisegam pri vsemogočnemu Bogu, da bom vrhovnemu poveljniku vse vojne sile kralju Aleksandru I. povsod in v vseh prilikah zvest, v svoji duši vdan in poslušan, da se bom za kralja in domovino junaško boril, da vojaške zastave nikdar in nikjer ne bom izdal in da bom povelja svojih predpostavljenih in starih rešin poslušal in zvesto izvajal. Tako mi Bog pomagaj!« Oficirji polagajo pri vstopu v vojsko pismeno prisego. Pri-

sega se obnovi, kadar zasede prestol nov vladar.

4. Celokupna vojna sila ali njeni posamezni deli so lahko v naslednjem stanju: rednem, pripravnem, mobilnem ali vojnem. Redno stanje vojske tvori stalni kader z vsemi svojimi rednimi formacijami. Pripravnost stanje vojske in mornarice se odredi, če so prilike take, da je domovina v nevarnosti. Po potrebi in stopnji nevarnosti se odredi pripravljenost celokupne vojne sile ali njenih posameznih delov. Mobilno stanje je, kadar je celokupna vojna sila ali njen posamezen del v vojni številčni moči in popolnoma pripravljen za vojno in obrambo domovine. Vojno stanje nastopi, kadar je država v vojni. Prehod iz enega stanja v drugo se odredi s kraljevim ukazom.

5. Vojaška obveznost obstoja za vse državljane kralj. Jugoslavije, ki imajo pravico in dolžnost služiti v vojski. Vsakdo mora osebno odslužiti svoj rok in ni mogoče imeti namestnika v kaki drugi osebi. Trajno nesposobni plačujejo vojnico. Osebe, ki jim je odvzeta državljanska čast, ne morejo slu-

žiti v vojski. V primeru vojne se uporabljajo v zaledju: tudi ti morajo plačevati vojniko. Vojaška službena obveznost prične z izpolnjenim 21. letom in traja do vštete 50. leta starosti. Službena obveznost v operativni vojski traja od 21. do 40. leta, v rezervi pa od 40. do 50. leta.

6. Službovanje v stalnem kadru (kaderski rok) pričinja z 21. letom in traja normalno 18 mesecev v vojski, a 2 leti pri mornarici in pri zrakoplovstvu. Kdor se namenoma odtegne od služenju kaderskega roka (vojni begunec), a ga ujamejo pred izpolnjenim 40. letom, mora odslužiti triletni kaderski rok.

7. Do devetmesečnega dijaškega roka imajo pravico za vojaško službo sposobni rekruti, ki so dovršili univerzo, srednjo ali odgovarjajočo strokovno šolo ali najmanj šest razredov gimnazije ali realke; vsi ti, pod pogojem, da v devetmesečnem roku uspešno končajo šolo za rezervne oficirje.

8. Tudi za bogoslovce vseh veroizpovedanj obstoja vojaška obveznost. Kaderski rok za nje znaša šest mesecev in ga morajo odslužiti v bolnicah ali bolničarskih četah.

9. Skrajšani kaderski rok je predviden za dijake, za katere znaša 9 mesecev, in za rekrute zrakoplovnih čet, katerim se skrajša rok na 12 mesecev, če se izkažejo s spričevalom kake domače ali inozemske šole o dovršeni pilotazi in pokažejo po enoletnem službovanju dovoljno znanja.

Skrajšani devetmesečni rok je predviden tudi za rekrute-hranitelje, to je za one, katerih oče je že star in za pridobitno delo nesposoben in ni drugega nad 17 let starega moškega, ki bi skrbel za rodbino.

10. V smislu člena 50. so oproščeni vojaške službe: a) stalno nesposobni; b) začasno nesposobni, če do 25. leta starosti niso postali zopet sposobni;

Če se kaj takega pripeti

se gospa Mica samo smehlja. Kaj pa more mala neboljenka zato. Le hitro čisto obleko za njo in svež predpasnik za mamico, saj vse madaže odstrani brez truda le

c) rekruti, ki so do 25. leta starosti edini hranitelji svoje rodbine in žive od poljedelskega posestva ali osebnega dela in ne plačajo nad 120 dinarjev neposrednega davka.

11. Odgovorev kaderskega roka se dovoli rekrutom-dijakom, če jih odsluženje kaderskega roka zadene v študijski dobi, toda najdalje do 27. leta starosti. Odgovorev roka je dalje dopustna rekrutu, če ga brat služi istočasno kaderski rok, tako dolgo, da se vrne brat. In končno je predvidena odgovorev kaderskega roka rekrutu, ki vzdržuje sodno zaporno kazen. Če traja kazen preko 27. leta starosti, se rekrut ne pozove več v kadersko službo, marveč mora plačati vojniko, a se istočasno vpiše v operativno vojsko. Posebne določbe vsebuje zakon glede kaderskega roka izseljencev. Izseljenecem, ki živijo v kaki evropski državi, je dopustna odgovorev roka do 23. leta, izseljenecem v prekomorskih državah pa do 27. leta starosti.

mira pri pristojnem sreskem načelstvu oz. v Ljubljani pri upravi policije. — Na ta predpis opozarjamo tudi drž. upokojence, ki so služili v letih 1910 in kasneje na sedanjem (prej avstrijskem) italijanskem državnem ozemlju.

Gradivo za novi stanovanjski zakon. Znano je, da je naša Zveza že ponovno s posebnimi dopisi in s pozivi v našem listu nujno pozvala vse organizacije in jih prosila, naj ji pošljejo konkretne podatke o deložacijah in drugo gradivo za sestavo predloga za novi stanovanjski zakon, nakar bo na podlagi statistike stavila odločilnim krogom predlog glede ureditve stanovanjskega vprašanja.

Na te pozive je Zveza prejela le malo primerne gradiva. — Kakor bomo v »Poštarju«, je Maturantsko društvo poštnih uradnikov že pred tem pozivom debatiralo o stanovanjskih zadevah in že na junijskem mesečnem sestanku sklenilo tole:

a) stanovanjska zaščita naj se popolnoma ukine, ker se izrablja samo na škodo najemnikov in najemodajalcev;

b) višina najemnin v starih hišah naj se zakonito določi na podlagi zlate paritete in torej ne sme presegati desetkratne vsote predvojne najemnine;

c) višina najemnin v novih stavbah naj se določi po draginjskem košličniku od 14 do 15;

d) stanovanje je za človeka tako važno kakor druge življenske potrebe, ščine in zato naj se kaznuje navijanje najemnin enako kakor draženje živila.

O tem je obvestilo imenovano društvo Zvezo in jo prosilo, naj ta predlog sprejme in ga zagovarja. Med drugim je utemeljilo svoj predlog s tem, da prejemi uradništva brez doklad ne zmoro nobene obremenitve več, pač pa da bi se morali čim prej zvišati najmanj za 50%, tako da bo drž. nameščence zmogel horendne najemnine in si malo opomogel iz dolgov, ki mu danes ne puste dihati.

Glavna skupščina Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, združena s proslavo 10-letnice, se je vršila 27. septembra v Sarajevu v mestni posvetovalnici.

Kongres Jugoslovenskega professorskega združenja je bil otvorjen dne 6. t. m. v Velikem Bečkereku. Udeležilo se je kongresa nad 300 odposlancev iz vse države.

Skupščina Združenja agronomov se je vršila v nedeljo dne 6. oktobra v Zagrebu. Važen je sklep, da se doseženi združenji agronomov v Beogradu in v Zagrebu združita v enotno Zvezo agronomov Jugoslavije, ki bo imela sedež izmenoma v Zagrebu in v Beogradu.

Tombola poštnega doma je — kakor poroča »Poštni Glasnik« — nad vse pričakovanje uspela. Bila je senzacija za Ljubljano, saj je bilo vse rekordno: rekordna udeležba, rekordni dobitki, razprodane tablice in upamo, da tudi rekordni dobiček. Glavni dobitki so bili naklonjeni Ljubljancem, ne pa poštarjem, od katerih ni nihče zadel tombolskega dobitka. Vendar je z zadoščenjem pozdraviti slučaj, da so zadel glavne dobitke same potrebne osebe, svedra ženske, ker te imajo večjo srečo: spalnico neka pletilja, ši-

valni stroj žena železničarja, prašiča služkinja, kolo šolarka itd. Lepo številno dobitkov — kaka četrtnina — je odpadlo na deželo.

Novi srednješolski zakon. V »Službenih novinah« od 17. septembra je izšel novi srednješolski zakon, ki določa podrobno ustroj srednjih šol, način poučevanja, kvalifikacijo in prejemke učnega osebja, vprašanje privatnih srednjih šol in dijaških organizacij. Srednje šole so popolne z 8 razredi, ali nepopolne s štirimi razredi. Srednje šole se dele v realne gimnazije, realke in klasične gimnazije. Srednja šola je državna, ali samoupravna, privatne srednje šole ne morejo obstajati, izjemoma smejo obstajati le one privatne srednje šole, ki so obstojale z dnevom, ko je stopil zakon v veljavo, to je 17. septembra 1929. Šolsko leto prične z 11. septembrom in traja do 10. junija prihodnjega leta za popolne in do 15. junija za nepopolne srednje šole. Dijaške organizacije ne smejo biti osnovane na plemenski ali verski podlagi. — Podrobnejše poročilo priobčimo v eni prihodnjih števil.

Stožna služba agronomov je uvedena z odlokom poljedelskega ministrstva. Na drž. veleposestvu Belje je ustanovljenih 20 mest za pripravnike agronomov, ki bodo tam prebili enoletno praktično in učno dobo (tkzv. »staža« — slično kot zdravniki v javnih bolnicah). Kandidati bodo imeli brezplačno stanovanje, razsvetljavo in kurjavo ter za prehrano po 700 Din na mesec. Na oblastnih samoupravnih posestvih bodo agronomski stažisti prejeli od poljedelskega ministrstva po 500 do 800 Din mesečno, obenem z brezplačnim stanovanjem in kurjavo.

Za pospeševanje domačega brodarstva je bil izdan dne 31. maja t. l. zakon, po katerem se opraveča pomorska in rečna broderska podjetja: pridobnine, zgradarine, družbenega davka, davka na poslovni promet, vseh vrst doklad in pribitkov, uvozne carine in postranskih carinskih davščin za uvožene plovne objekte (razen ležnine) in najvažnejših taks za razne pravne in gospodarske posle. — Ta začasna oprostitev traja 12 let in bo gotovo omogočila živahen porast in razvoj naše plovbe.

Ureditev naših dolgov v Franciji. Te dni je bil dosežen sporazum med zastopniki francoske in naše države glede odplačevanja predvojnih in medvojnih srbskih dolgov v Franciji, katere bi morali na podlagi mednarodnega sodišča v Haagu odplačati v zlatu. Po doseženem sporazumu je urejeno tako, da se bodo vsi ti dolgovi odplačevali na račun nemške odškodnine potom mednarodne reparacijske banke. Z ureditvijo teh dolgov je naša država zelo utrdila svoj kredit v inozemstvu.

Napoleonov spomenik odkrijejo dne 13. t. m. v Ljubljani na stiku Rimske in Emonske ceste z Vegovo ulico. Dela za ureditev prostora in potrebnega znižanje cestnega nivoja so že končana. Spomenik velikemu Korzu, ustanovitelju Ilirije, kjer je po dolgih stoletjih prvič zasijal žarek narodne in kulturne svobode Slovence, je izvršen v obliki preprostega obeliska, ki bo spominjal Ljubljance na velikega Francoza ki je pred več nego 120 leti sam posetil slovensko prestolico.

Razne vesti.

Za razširjenje našega glasila. Naša vrla upokojena tovariša, gg. Martin Kocjanec in Franc Mešič iz Šoštanj, sta pridobila v zadnjem času »Naš Glas« enajst novih naročnikov. Le z osebno intenzivno agitacijo med svojimi kolegi — drž. upokojenci v Šoštanju, Velenju, Šmartnem ob Paki in v Mozirju je bilo mogoče doseči ta uspeh, ki naj bo vsem, aktivnim in upokojenim drž. nameščencem za vzgled in v vzpodbudo, kako je treba delati za našo občo blaginjo. Tisk je velesila — zato širimo »Naš Glas«!

Stanovska požrtvovalnost. »Učiteljski Tovariš« poroča: Učiteljsko mariborske oblasti je darovalo za svoj bodoči dom v Mariboru od plačila razlik nad 25.000 Din. Lepa je ta vsota in vsa čast tistim, kateri so pripomogli do tako povoljnega uspeha! Kakšne občutke imajo neki tisti (katerih je — žal — še vedno lepo število), kateri so stali ob strani, ko smo mi nosili kamnje in opeko za svoj dom? — Koliko darov je pa prejela naša Zveza za naš skupni, obči »Dom državnih nameščencev«? Koliko državnih uslužbencev se je spomnilo ob prejemu »razlik« na naš Dom? Posnemajmo požrtvovalno učiteljsko naših podravnih pokrajin, ki se tako vzorno za veda ogromnega pomena stanovske solidarnosti. Zbirajmo za »Dom državnih nameščencev«!

Uradne ure pri velikem županu. Po izidu zadnje številke lista smo prejeli nastopno uradno obvestilo: »V uradih velikega župana v Ljubljani se bo od 1. oktobra 1929 naprej uradno: ob delavnikih od 8. do 12. in pol ter od 15. in pol do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 14. ure.«

Izkazovanje članstva. Ker se nad polovico pri Zvezi včlanjenih organizacij le-tej ni poslalo naprošenih podatkov (ime organizacije, število članov, ime, službeni naziv in točen naslov, društvenega funkcionarja, ki prejemaj društveno korespondenco), prosimo Zvezo ponovno vse zamudne organizacije, da to po stanju članstva z dne 1. oktobra t. l. vsaj do 15. t. m. storijo. Vse tiste organizacije, ki so številno članstva po stanju z dne 1. julija t. l. že izkazale, pa prosimo, da ta izkaz

po stanju z dne 1. oktobra t. l. obnove. Prihodnji izkazi dospevajo 1. I., 1. IV., 1. VII. 1930, itd.

Upokojenci, posnemajte! V 21. številki našega lista smo v članku »Za enotno organizacijo drž. upokojencev« objavili imena nekaterih tovarišev, ki so pridobili precejšnje število novih članov v posameznih krajih za »Društvo upokojenih javnih nameščencev za Slovenijo, v Ljubljani« (gg. Strmolč v Kamniku, Ivan Lončar v Kočevju in Ivan Bračič v Trzinu) in apelirali na tovariše v drugih podeželskih centrih naj te agilne tovariše posnemajo. Danes moremo javiti nadaljnji, naravnost vzgledni uspeh tovarišev gg. Martina Kocjanca in Franca Mešiča v Šoštanju, ki sta prijavila že nad 30 novih članov iz Šoštanj, Šmartnega na Paki in Slovenjgradca. Javila sta društvo, da bosta še pridobila tudi državne upokojence v Mozirju. Društvo se imenovanima gg. tovarišema najiskreneje zahvaljuje za tako uspešno sodelovanje; če najdeta še v drugih krajih sebi enake tovariše; bo skupno naše društvo upokojence kmalu močna falanga, ki se bo mogla z večjim uspehom boriti za upravičene zahteve drž. upokojencev.

Že nad sedemsto novih članov znanuje Društvo upokojenih javnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani. Odkar je bil izdan znani proglas, se je nad 700 upokojenih tovarišev že odzvalo pozivu na organizacijo. Kje so pa še ostali tovariši?

Zahvala. G. Ivan Valentinčič, drž. upokojenec na Grmu pri Novem mestu je poklonil Društvu upokojenih javnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani ob priliki izplačila zaostale razlike znesek 100 Din. Za ta velikodušni čin mu društvo izreka javno zahvalo.

Prosimo za državljansko izkaznico! Opozorjamo vse tiste, ki so rojeni na ozemlju, ki je pripadlo Italiji, ali ki so službovali na tem ozemlju in jim je po novem zakonu o državljanstvu sedaj oспорjeno državljanstvo, da morajo prositi za državljansko izkaznico do 31. oktobra t. l. Točne podatke o tem, kdo naj prosijo za državljansko izkaznico, smo že parkrat objavili v našem listu. Kdor je v dvomu, naj se infor-

Vrednostna pisma za inozemstvo. Izvoz gotovine v inozemstvo je še dovoljen le z odobrenjem finančnega ministrstva. Zato morajo pošiljatelji denarnih vrednostnih pisem za vsako pošiljko predati pošti jamstveno izjavo, da v pismu ni več efektivnih novčanic nego za 3000 Din. Na dan sme vsakdo odposlati samo po eno denarno pismo v inozemstvo.

Oblačilno blago za jesen in zimo je dospelo v velikih množinah na založbo trgovke NOVAK, Ljubljana, Kongresni trg 15. Čitateljem lista priporočamo ogled.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna J. O. S. REICH.

ŠIRITE NAŠ GLAS!

Osebnosti.

Premestitev. Znani strokovni in društveni delavec, inspektor Miroslav Matjašič, ki je bil nedavno od bivše ljubljanske poštne direkcije premeščen k p. t. t. oblastni upravi v Skopju, se je spet vrnil k ljubljanski obl. upravi.

Imenovanje. Anton Močnik, pristav II/3 pri moški kaznilnici v Mariboru, je imenovan za preglednika ravnatelj v dosednji skupini.

Napredovanja v davčni stroki. Iz II/4 v II/3 so napredovali sledeči davčni uradniki: Podkrajšek Rudolf, Vošnjak Franc, Rožaj Janko, Pleškovič Stanko in Kumer Viktor, iz II/5 v II/4 pa sledeči: Šmid Dominik, Brunsteiner Rudolf, Hartman Franc, Šoberl Andrej, Pirš

Pavel, Rohrman Adolf in Gspan Silva.

Začasna dodelitev. Na začasno službovanje k davčni upravi v Beograd sta bila odpoklicana davčni kontrolor Delhunja Rudolf iz Ljubljane — mesto in davkar Žeslin Rudolf iz Višnje gore.

Napredovanje. V prvo skupino so napredovali služitelji: Jakob Dolinar, Ivan Perš, Josip Pezdirc in Ivan Poje, vsi pri finančni direkciji v Ljubljani ter Aleksander Kolesar pri davčni upravi v Murski Soboti.

Iz davčne prakse.

Uslužbeni davek. Delodajalci, ki zaposlujejo mesečno največ do 20 uslužbencev, plačujejo uslužbeni davek izza dne 1. oktobra t. l. v davčnih znamkah. Od tega načina plačevanja so izvzeti:

1. državne in samoupravne institucije;
2. družbe, ki polagajo javno računice in
3. oni delodajalci, ki zaposlujejo nad 20 uslužbencev. Davčne znamke se bodo dobile v trafikah. Ob izplačilnih rokih se morajo nalepiti na določenem mestu v knjižici za ta davek.

Podrobnosti se poizvedo pri davčnih upravah, katere bodo vršile strogo kontrolo glede plačevanja.

Rentnino od obresti hranilnih vlog pri poštni hranilnici plačuje za vse svoje podružnice centrala pri davčni upravi v Beogradu z ozirom na dovoljenje finančnega ministrstva.

Samoupravne doklade. Za vse samoupravne edinice se pobirajo v letu 1929. doklade od davčne podlage, katero tvorijo davki, ki so bili predpisani v letu 1928. še po starem zakonu. Izjemo tvorita samo zbornica za TOI

v Ljubljani in oblastna samouprava v Ljubljani. Tema dvema institucijama je dovoljeno, da pobirata doklade na osnovi letošnjega davčnega predpisa, ki pa je seveda mnogo višji, kakor lanski.

Kdo se smatra za kolonista? Za koloniste v zmislu člena 11. točke 4. zakona o neposrednih davkih je smatrati glasom razpisa ministrstva za finance z dne 23. avgusta 1929, št. 7547 tiste osebe, ki so se preselile iz kraja svojega prejšnjega bivališča v področje, kjer se nahaja razpoložljiva agrarna zemlja za obdelavo in tisti, ki brezplačno dobé tako zemljo v južnih krajih države. Osebe, ki so doma v kraju, kjer se taka zemlja nahaja, se ne more smatrati za koloniste.

Davek na poslovni promet. Zavezanci, ki imajo prometa na leto nad 360.000 Din, morajo odvajati ta davek četrtletno na podlagi prijav. Ta davek zapade v plačilo za prvo četrtletje konec aprila, za drugo četrtletje konec julija, za tretje četrtletje konec oktobra in za četrto četrtletje konec januarja vsakega leta. Kdor se teh rokov ne drži, ga davčna uprava kaznuje z globo in je tudi dolžan plačati 6% zamudne obresti.

Rentnina po členu 71. zakona o neposrednih davkih se pobira od obresti, ki jih izplačujejo država, samoupravne edinice, denarni zavodi itd. Ta rentnina dospe v zmislu določil člena 148. zakona o neposrednih davkih v plačilo v 45 dneh po poteku polletja, v katerem so se obresti izplačale oziroma kapitalizirale. Do dne 14. avgusta t. l. bi morali torej vsi denarni in drugi zavodi odpremiti rentnino od obresti, ki so jih svojim vlagateljem izplačali ali v dobro pripisali v prvem polletju 1929. Od omenjenega dne se jim predpišejo 6% obresti od neplačane vsote davka.

Za jesen in zimo!

kupite volneno blago za obleke, plašče, suknje itd.

pri

Novaku

spec. trgov. sukna

Ljubljana 15

Kongresni trg št. 15

Najbolje in najceneje

Drž. uradnikom tudi proti plačilu na obroke

Oglejte si veliko izbiro!

Modna in manufakturna trgovina za moške in ženske

Nudi vse potrebščine za krojače in šivilje, razne vence in cvetlice, opreme za neveste in novorojenčke. — Velika izbira ženskih rut.

ČEŠKUTI & ZAJC

„POD VELBOM“

LJUBLJANA, Stari trg 3.

MANUFAKTURNA TRGOVINA

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapetarij itd.) — Puh, perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gg. uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

Kdor podpira nas, tega podpiramo mi!

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča trdka

A. PERSCHE

LJUBLJANA, Pred škofijo 21.

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva

in tapetništvo.

Specijalna trgovina ščetarskih izdelkov priporoča tudi svojo veliko izbiro spominskih izdelkov, galanterijo in parfumerijo

M. Mihelič

Ljubljana, Šelenburgova ulica

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Kr. dvorni dobavitelj
ANTON VERBIČ, Ljubljana
Delikatese Špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D najmodernejša konstrukcija

THE REX Co.

Ljubljana, Gradišče 10

Telefonska številka 2412

Številka pošt. hran. 11.165

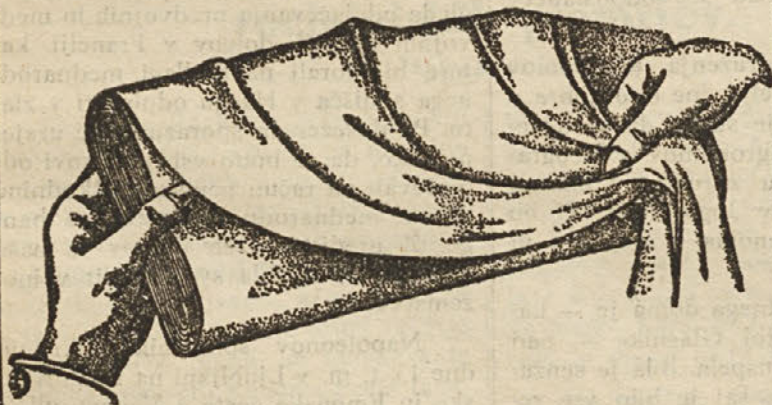
Vzajemna posojilnica v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Velika izbira češkega in angleškega sukna.

C. J. HAMANN

Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin. — Predtiskarija modernih ročnih del.